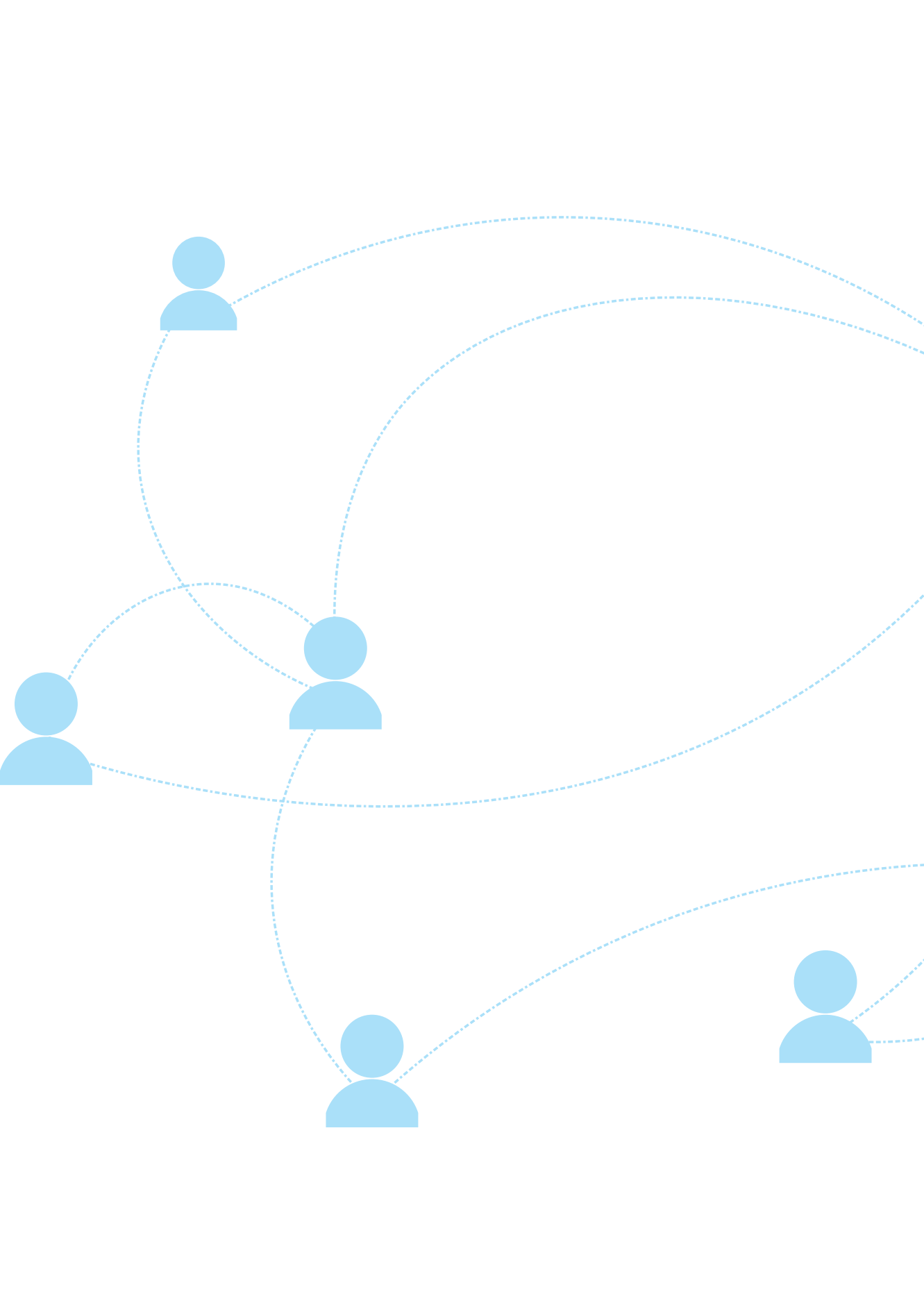

W/KAYIN

TANINTHARYI

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ
ပြည်သူများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး
အတွက် မူဝါဒဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများ

နန်းခိုင်ချိုချိုသင်း၊ ရေချမ်း
ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၂၀

**တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ
ပြည်သူများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး
အတွက် ပူဝါဒဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများ**

နန်းခိုင်ချိုချိုသင်း၊ ရေချမ်း
ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၂၀

ကျေးဇူးတင်လွှာ

Another Development (AD) အဖွဲ့အနေဖြင့် အွန်လိုင်းစစ်တမ်းများ၊ အင်တာဗျူးများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲ များတွင် မိမိတို့၏ အချိန်များကိုပေးအပ်ကာ ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့ကြပြီး အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အကြံပြုချက်နှင့် မှတ်ချက်များကို ပေးအပ်ခဲ့ကြသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကို ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ဤစာတမ်းပြုစုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တစ်လျှောက်လုံးတွင် ပါဝင်အကြံပေးခဲ့သော **Kivu International** မှ သုတေသန အကြံပေး Becky Hatch ကို အထူးပင်ကျေးဇူးတင်လိုပါသည်။ AD အဖွဲ့သည် **Norwegian People's Aid (NPA)** ကို ၎င်း၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိလိုပါသည်။ ယင်းအထောက်အပံ့မပါဘဲ ဤစီမံကိန်းဖြစ်မြောက်လာမည် မဟုတ်ပေ။ ပါဝင်ကူညီခဲ့ကြသော AD အဖွဲ့ဝင်အားလုံးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်လိုပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဤစာတမ်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အဖွဲ့အစည်းအား ကူညီထောက်ပံ့ပေးခဲ့သူများကို အသိအမှတ်ပြု ကျေးဇူးတင်အပ်ပါသည်။

ဗဟိတ

၁

စာတမ်း အနှစ်ချုပ်

၂

နိဒါန်း

၅

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုရာဝယ်။

အဘယ်ကြောင့်အရေးကြီးရသနည်း။

၇

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ နောက်ခံအကျဉ်း

၉

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုရာ စိန်ခေါ်မှုများ

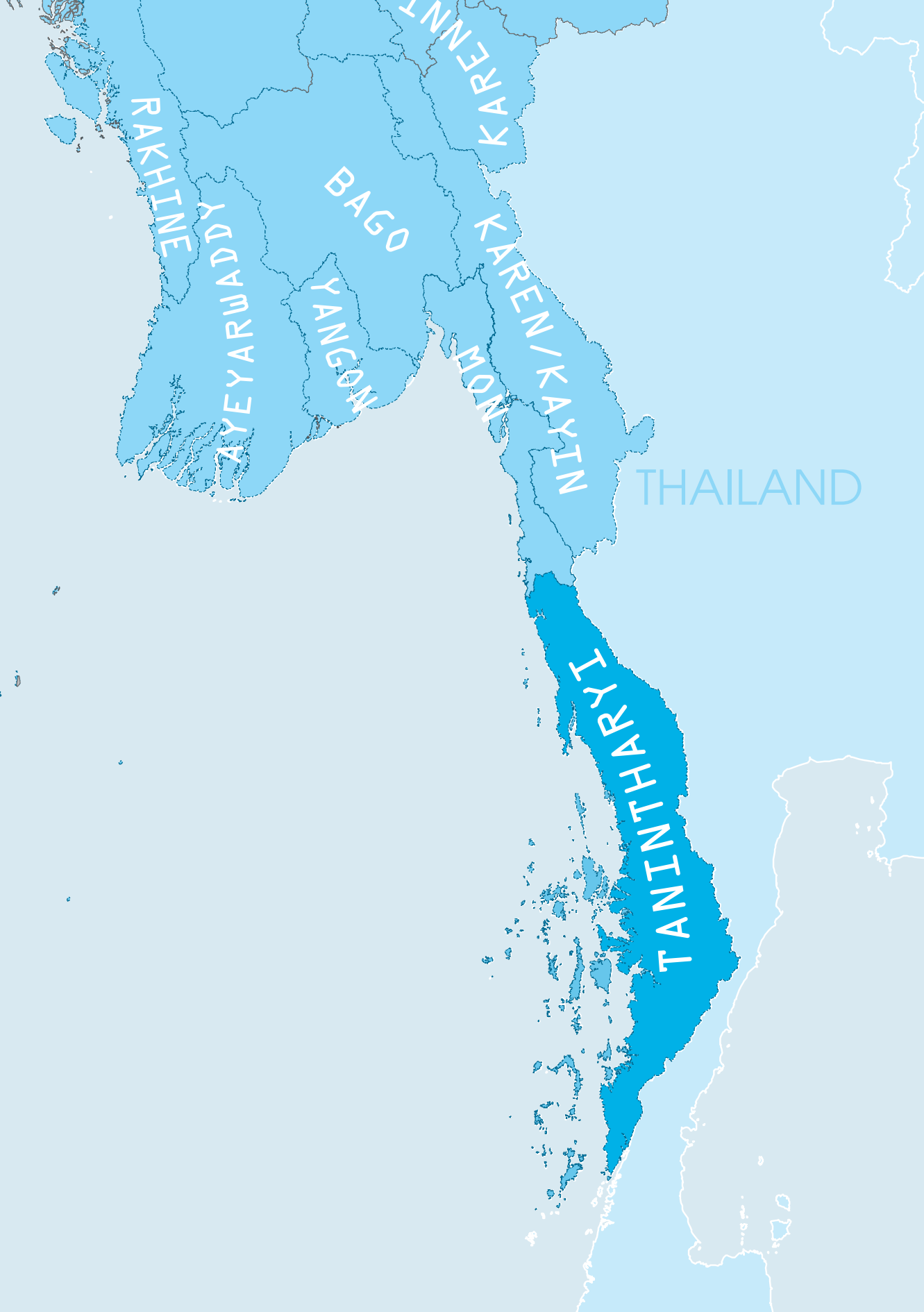
၁၅

နိဂုံး

၁၆

အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝသော၊ အားလုံးပါဝင်သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး

ဖြစ်ပေါ်စေရန် မူဝါဒဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များ

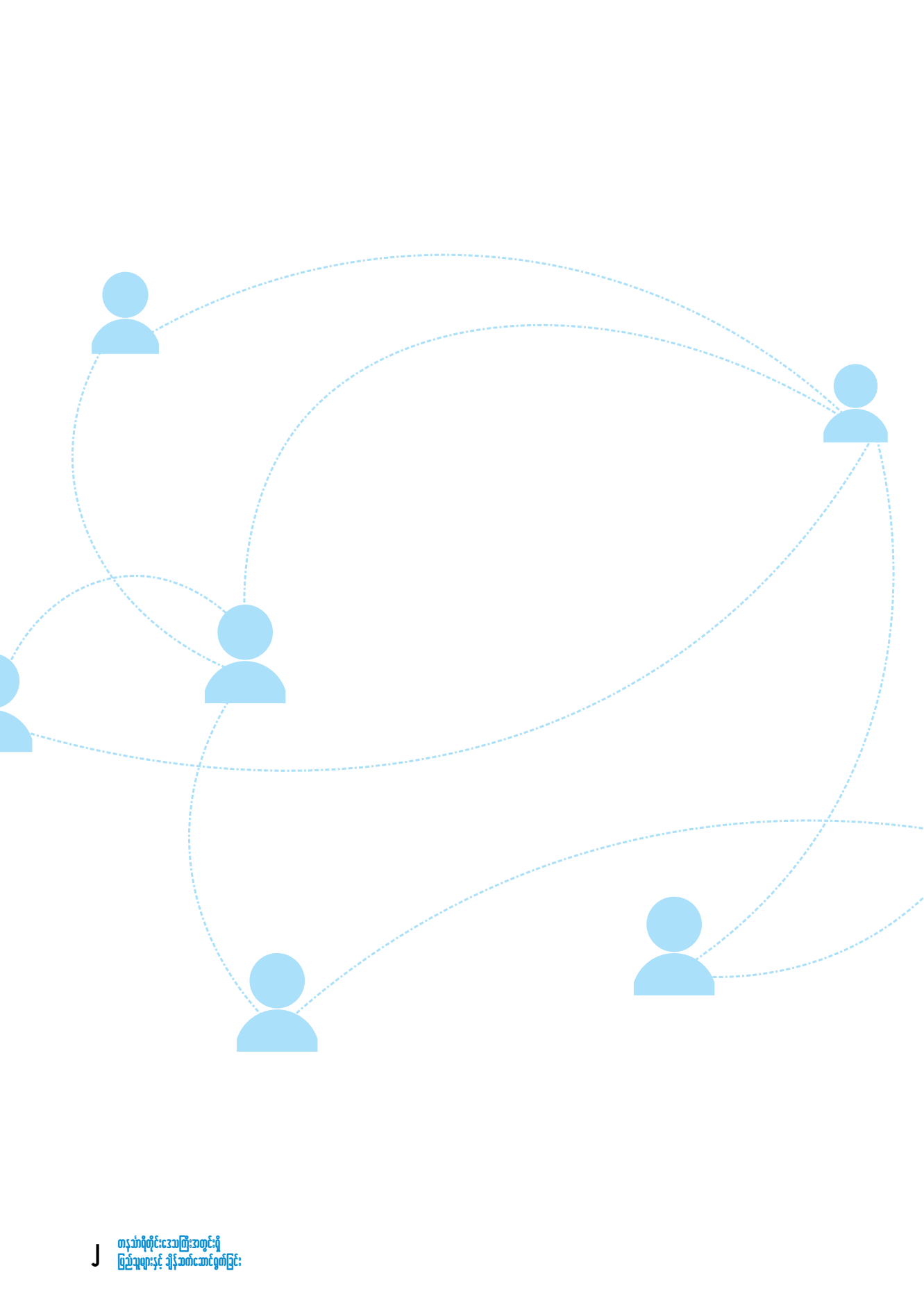

စာတမ်းအကျဉ်းချုပ်

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုကို မြှင့်တင်ပေးပြီး ပြည်သူလူထု၏ စွမ်းရည်ကိုလည်း တည်ဆောက်ပေးသည်ဖြစ်ရာ ထိရောက်သော အုပ်ချုပ်မှုအတွက် လိုအပ်သော အခြေအနေ တစ်ရပ်အဖြစ် ရှုမြင်နိုင်သည်။ မှန်ကန်သော အခြေအနေများတွင် ဆောင်ရွက်လျှင် ဒေသန္တရအစိုးရအတွက် ပို၍ကောင်းမွန်သော တိုးတက်မှုရလဒ်များ ရရှိအောင် ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးကဏ္ဍတွင် အပြုသဘောဆောင်သော တိုးတက်မှုများရှိခဲ့သည်။ သို့သော် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော၊ အားလုံးပါဝင်သော ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးရရှိရန် စိန်ခေါ်မှုများရှိနေသေးသည်ကို ဤစာတမ်းတွင် တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းတို့တွင် ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ၊ အမြင်သဘောထားဆိုင်ရာနှင့် စွမ်းရည်ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်ချက်များ ပါဝင်သည်။

ဤစာတမ်းသည် အွန်လိုင်းစစ်တမ်းများ၏ တွေ့ရှိချက်များ၊ Another Development (AD) ၏ ယခင် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများနှင့် အစီရင်ခံစာများအပြင် အကျိုးစပ်ဆိုင်သူများနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကို အခြေခံထားပြီး ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သော အချက်အလက်များအား ဖတ်ရှုသုံးသပ်၍ ရေးသားထားသည်။ ဤစာတမ်းတွင် AD သည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ပိုမိုအဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော ပြည်သူများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုကို ဖြစ်လာစေရန်အတွက် မျှော်မှန်းထားပြီး ၎င်းအားတိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရန်နှင့် အားကောင်းလာစေရန်အတွက် မူဝါဒဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

- ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး မဟာဗျူဟာကို ရေးဆွဲသင့်ပါသည်။ ထိုမဟာဗျူဟာတွင် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အစီအစဉ်များ၊ ပြည်သူလူထုနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များ ပါဝင်သင့်ပါသည်။
- အများပြည်သူများနှင့် တွေ့ဆုံပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် အလေ့အကျင့်များ၊ အကြံပြုချက်များ ရယူခြင်းနှင့် ထိုအကြံပြုချက်များကို ပြန်ကြားခြင်းများ၊ ပြည်သူလူထုနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များတွင် ပါဝင်ခြင်းစသည့် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း အလေ့အကျင့်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။
- ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဆက်စပ်သော စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအား စနစ်တကျ အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်သင့်ပြီး အကဲဖြတ်ခြင်းအပေါ် အခြေခံ၍ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားသင့်ပါသည်။
- ပြည်သူနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး ပိုအားကောင်းလာစေရန် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ အခန်းကဏ္ဍများကို ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ချဲ့ထွင်ဆောင်ရွက်ရန် လိုပါသည်။
- တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဒေါ်လှိုက်နှင့် အလျားလိုက် အဆင့်ဆင့်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု (နှင့်မူဝါဒ ဆိုင်ရာ ပေါင်းစည်းခြင်း) ကို ပိုမိုခိုင်မာအောင် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ မူဝါဒချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ အဓိကအစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဒေသတွင်းရှိ မူဝါဒဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ် (နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများ) အားလုံးတွင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးကို ထည့်သွင်းဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။

နိဒါန်း

Another Development (AD) သည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့နှင့် နီးကပ်စွာကူညီလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များ လူထု ထံသို့ ဖြန့်ကျက် ရောက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များ တွင် လူထုညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများမှတစ်ဆင့် လူထုပူးပေါင်းပါဝင်သော ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း၊ ကျေးရွာနှင့် မြို့နယ်များတွင် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရမှ ပြုလုပ်ခဲ့သော လူထုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများနှင့် တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးအစိုးရနှင့် လွှတ်တော်ကော်မတီများမှ မကြာခဏ ပြုလုပ်သော လူထုညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများ ပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် COVID-19 ကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်ချက်သည်လည်း အစိုးရနှင့် ဒေသန္တရ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း (CSO) များအကြား ပို၍နီးကပ်သော ဆက်ဆံရေးကို ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ထို့အတူ ကူးစက်ရောဂါအား တုန့်ပြန်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်များ မျှဝေရန်နှင့် လက်တွဲ လုပ်ဆောင်လာစေရန်လည်း တွန်းပို့ပေးခဲ့သည်။ ဤအရာများကို တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အပြုသဘောဆောင်သော တိုးတက်မှုများဟု ခေါ်နိုင်သည်။ သို့သော် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော၊ အားလုံးပါဝင်သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးရှိလာရန် စိန်ခေါ်မှုများရှိနေ ဆဲဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့သော တိုးတက်မှုများကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်၊ အားကောင်းလာအောင် လုပ်ဆောင် ရန် လိုအပ်နေသေးသည်။

ဤစာတမ်းသည် အင်တာဗျူးများနှင့် အွန်လိုင်းစစ်တမ်းများ၏ တွေ့ရှိချက်များ၊ AD ၏ ယခင် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ အကျိုးစပ်ဆိုင်သူ အမျိုးမျိုးနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သော အစည်းအဝေးများနှင့် AD ၏ ထွက်ရှိပြီးသား စာတမ်းအား အခြေခံ၍သော်လည်းကောင်း၊ ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သောအချက်အလက်များအား ဖတ်ရှုသုံးသပ်၍ သော်လည်းကောင်း ရေးသားထားသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် ထိုအထောက် အထားများကို ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာပြီး အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် ပြည်သူလူထုနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုကို အားကောင်းစေမည့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော မူဝါဒ ရွေးချယ်မှုများကို ဖော်ပြထားသည်။ AD သည် ပြည်သူ့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော စိန်ခေါ်မှုများကို နားလည်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရဝန်ထမ်း များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ရန် အစပိုင်းတွင် အစီအစဉ်ရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကိုဗစ်စိန်ခေါ်ချက် ကြောင့် ဤသုတေသနကို အွန်လိုင်းစစ်တမ်းများ၊ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့ဆုံ အင်တာဗျူးများ၊ ဖုန်း အင်တာဗျူးများဖြင့်သာ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ စစ်တမ်းမေးခွန်းများကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် ဒေသခံ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများထံသို့ ဖြန့်ဝေပေးခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း (၂၄) ဦး မှ ပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့သည်။

ဤမူဝါဒစာတမ်းကို အပိုင်း (၄) ပိုင်းဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ

- ၁) ပြည်သူ့ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရေးမှာ အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးပုံ၊
- ၂) တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ နောက်ခံ အကြောင်းအရာ၊
- ၃) တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများ (၎င်းတို့တွင် ဖွဲ့စည်းပုံ ဆိုင်ရာ၊ အမြင်သဘောထားဆိုင်ရာနှင့် စွမ်းရည်ပိုင်းဆိုင်ရာဟူ၍ အပိုင်းငယ် ၃ ပိုင်း ခွဲထားသည်) နှင့်
- ၄) နိဂုံးနှင့် ထိုစိန်ခေါ်မှုများကို ကျော်လွှားရန် မူဝါဒထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုများ ဖြစ်ကြသည်။

| AD ၏ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

Another Development (AD) သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှစ၍ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းနှင့် ဒီမိုကရေစီအခြေပြု အုပ်ချုပ်မှုတိုးတက်ရေး တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းကူညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပထမဦးစွာ AD သည် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ အစိုးရပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော စွမ်းရည်လိုအပ်ချက်နှင့် ပြဿနာများဖြေရှင်းရာတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာများကို အခြေခံ၍ AD သည် **“ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် ပြည်သူ့ပူးပေါင်းပါဝင်မှု - ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်ရွာလူထုများကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း”** ဟုခေါ်သည့် လက်စွဲစာအုပ်ကို ပြုစုရေးသားခဲ့သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်၏ တောင်းဆိုချက်အရ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ပြည်သူလူထုနှင့် ပိုမိုထိတွေ့ဆက်ဆံနိုင်ရေးအတွက် **“မူဝါဒချမှတ်မှုများတွင် လူထုပါဝင်မှုကို မြှင့်တင်ခြင်း”** ဆိုင်ရာ လက်တွေ့လမ်းညွှန်စာအုပ်ကို ပြုစုခဲ့သည်။

နောက်ထပ်ခြေလှမ်းအနေဖြင့် ဤစာတမ်းတွင် AD သည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင်း ပိုမိုအဓိပ္ပါယ် ပြည့်ဝသော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် မျှော်မှန်းထားပြီး ၎င်းအားတိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရန်နှင့် အားကောင်းလာစေရန်အတွက် မူဝါဒဆိုင်ရာအခွင့်အလမ်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာတမ်းသည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အရပ်ဘက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် ပြည်သူလူထုနှင့် ပိုမိုအဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော၊ အားလုံးပါဝင်မှုရှိသော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုမှတစ်ဆင့် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းနှင့် အားလုံးပါဝင်သော အုပ်ချုပ်မှုကို အားကောင်းလာစေရေးကို ရှေးရှုထားပါသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းသည် ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒ လုပ်ငန်းစဉ်(နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း) တွင် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး၏ အရေးပါမှုအား အကျိုးစပ်ဆိုင်သူများ နားလည်လာအောင် အထောက်အကူဖြစ်စေမည်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသုံးစွဲရာစာအုပ်။ ဘာယ်ကြောင့်အရေးကြီးသနည်း။

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် အပြန်အလှန် အမှီသဟဲပြုမှု သဘောတရားမှ လာသည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းများကို အစိုးရနှင့် မူဝါဒချမှတ်သူများချည်းသာ လုပ်၍မရနိုင်ပါ။ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် မူဝါဒဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း စသည့် မူဝါဒရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများတွင် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အထူးသဖြင့် ပြည်သူ့လူထုနှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို မြှင့်မားစေရန် ရည်ရွယ်သည်။ ၎င်းသည် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပြည်သူ့လူထုပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးပေးပြီး အစိုးရများ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများ (နှင့်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးဖြစ်စဉ်များ) အပေါ် လူထု၏ ယုံကြည်မှုကို တိုးပွားလာစေသည်။ လက်တွေ့တွင် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် “အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား ရေရှည်သဘောဆောင်၍ စနစ်ကျသော အပြန်အလှန်ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုတစ်ရပ်” အဖြစ် ရှုမြင်နိုင်သည် (Holmes, 2019, p.19)။ ထို့အပြင် ၎င်းသည် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု သို့မဟုတ် လှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ် မဟုတ်ပေ။ ယုံကြည်မှုနှင့် ဆက်ဆံရေးကို တည်ဆောက်ပေးသော ရေရှည်ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ် သို့မဟုတ် ဆွေးနွေးမှု တစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပါသည် (Holmes, 2019)။

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် “အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား ရေရှည်သဘောဆောင်၍ စနစ်ကျသော အပြန်အလှန်ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုတစ်ရပ်”

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီ၏ လက္ခဏာတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဒီမိုကရေစီလူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ပြည်သူများသည် အရေးကြီးသော ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အဖြစ်သတ်မှတ်ခံရပြီး မူဝါဒချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် ဒီမိုကရေစီဆိုင်ရာမပြည့်မီမှုများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန်အတွက် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ပါသည် (Katsonis, 2019)။ တစ်နည်းဆိုရသော် မူဝါဒရေးဆွဲရာတွင် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး အခန်းကဏ္ဍပါဝင်မှု၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ဥပမာအားဖြင့် ပြည်သူ့လူထုအား မူဝါဒရွေးချယ်မှုများတွင် ပြောဆိုခွင့်ပေးခြင်းကဲ့သို့ ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်များကို ခိုင်မာစေခြင်းမှသည် နိုင်ငံတော်နှင့်လူမှုအဖွဲ့အစည်းအကြား အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ ပေါင်းကူးပေးခြင်းနှင့် ယုံကြည်မှုများ တည်ဆောက်ပေးခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့အကြားဆက်ဆံရေးကို တိုးတက်စေခြင်းအထိ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုကို တိုးမြှင့်ပေးပြီး လူထု၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးသောကြောင့် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် ထိရောက်သော အုပ်ချုပ်မှုအတွက် လိုအပ်သောအခြေအနေတစ်ခုအဖြစ်လည်း ရှုမြင်နိုင်ပေသည်။ မှန်ကန်သော အခြေအနေများတွင် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးသည်

ဒေသန္တရအစိုးရအတွက် တိုးတက်ကောင်းမွန်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးရလဒ်များရရှိစေရန် အထောက်အကူပြုနိုင်ပေသည် (ibid.)။

အများပြည်သူဆက်သွယ်ရေး၊ အများပြည်သူနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လူထုပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းဆိုသည့် အပိုင်းသုံးပိုင်းသည် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးပုံစံများ ပတ်သက်လာလျှင် ပုံမှန်အားဖြင့် ပါဝင်လေ့ရှိသော အပိုင်းများဖြစ်သည်။

အများပြည်သူ ဆက်သွယ်ရေးဆိုသည်မှာ တစ်လမ်းသွား ဆက်သွယ်ရေး(အစိုးရမှပြည်သူ) ကို ဆိုလိုသည်။ မူဝါဒချမှတ်သူများ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရများသည် အများပြည်သူအား သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးခြင်းပုံစံမျိုး ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို အများပြည်သူ၏ သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်မှုနှင့် လက်လှမ်းမီမှုဟူ၍ နောက်တစ်မျိုး ရှုမြင်နိုင်သေးသည်။ အများပြည်သူနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းဆိုသည်မှာ မူဝါဒချမှတ်သူများအနေဖြင့် ပြည်သူလူထုထံမှ သတင်းအချက်အလက်များကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် အစပြုပြီးဆောင်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုဘောင် (သို့) လုပ်ငန်းစဉ်မှတစ်ဆင့် ရယူခြင်းဖြစ်သည်။ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပြည်သူလူထုပါဝင်ခွင့်ရရှိသည်ဟု ဆိုကောင်းဆိုနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် မူဝါဒချမှတ်သူများ၏ လက်ထဲတွင်သာရှိသေးသည်။ အထက်ပါနှစ်ချက်နှင့် မတူသည့် ပြည်သူလူထုပါဝင်မှုဆိုသည်မှာ အများပြည်သူနှင့် မူဝါဒချမှတ်သူများအကြား သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်ခြင်းနှင့် အချို့သော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုပုံစံများ (အလေးအနက်ထား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု) ပါဝင်သည်။ အလေးအနက်ထား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများမှ နောက်ပိုင်းတွင် နှစ်ဖက်စလုံး၏ အမြင်သဘောထားများကို ပြောင်းလဲစေနိုင်ပြီး ရလဒ်ကောင်းများကို ရရှိစေနိုင်သည် (Alemanno, 2015; Holmes, 2011)။ ဤအချက်သုံးချက်သည် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော၊ အားလုံးပါဝင်သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအတွက် အရေးကြီးသည်။ သို့မှသာ အစိုးရများ သို့မဟုတ် မူဝါဒချမှတ်သူများသည် အများပြည်သူ၏ အတွေးအခေါ်များ၊ တောင်းဆိုမှုများနှင့် လိုအပ်ချက်အသစ်များကို တုန့်ပြန်ဖြေရှင်းပေးနိုင်လိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူများအနေဖြင့်လည်း ၎င်းတို့၏ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးအခြေအနေ/အဆင့်အတန်း မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အပေါ် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ သက်ရောက်မှုရှိသော မူဝါဒဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်လိမ့်မည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ နောက်ခံအကျဉ်း

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးသည် သင့်တင့်ကောင်းမွန်သော ပထဝီအနေအထားတွင်တည်ရှိပြီး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အဓိကဦးစားပေးထိန်းသိမ်းရမည့် ရှုခင်းများနှင့် ဓာတ်သတ္တုနှင့် ဓာတ်သတ္တုမဟုတ်သော သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များနှင့် ပြည့်နေသည် (Conservation Alliance of Tanawthari, 2018)။ တိုင်းဒေသကြီးတွင် အရှည်ဆုံးကမ်းရိုးတန်းရှိရာ ငါးလုပ်ငန်းအမျိုးမျိုး လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းရှိသကဲ့သို့ သမအပူပိုင်း ဒေသရာသီဥတုသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးထားသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ တိုင်းဒေသကြီးသည် နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော်ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုင်းရင်းသား ပဋိပက္ခဒဏ်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာခံစားခဲ့ရပြီး၊ မြန်မာအစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်သော ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) က ထိန်းချုပ်ထားသည့် ဒွန်တွဲ အာဏာပိုင်နယ်မြေများ ရှိနေသေးသည် (Local network of Tanintharyi civil society, 2016)။ KNU မှ တစ်နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက် (NCA) ကို လက်မှတ်ထိုးခြင်းမတိုင်မီအထိ တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများ အထူးသဖြင့် ကရင်လူမျိုးများသည် မိမိတို့၏ ဒေသမှ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည် (ibid.)။ နောက်ဆက်တွဲ အနေဖြင့် ပြည်တွင်းစစ်ဘေးရှောင် ပြည်သူများ (IDP) ပြဿနာများနှင့် ဒုက္ခသည်ပြဿနာများ ရှိနေသေးသည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်များသည် ပထဝီနိုင်ငံရေးနယ်မြေအချို့ကို ပထမဆုံးအကြိမ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်သို့ ရောက်ရှိစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းဖန်တီး ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်သည် (Woods, 2011, p.749)။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခသည်များနှင့် စစ်ဘေးရှောင် ပြည်သူများ စွန့်ခွာထွက်ခွာသွားသည့် နေရာများမှာ စီးပွားရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အကြောင်းပြချက် အမျိုးမျိုးဖြင့် ရောက်ရှိလာသည်။ ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများသည် မြေပြင်အခြေအနေများကို အကဲဖြတ်မှု အားနည်းကာ သို့မဟုတ် ဒေသတွင်းရှိ KNU အပါအဝင် အကျိုးစပ်ဆိုင်သူများနှင့် သင့်လျော်သည့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ အားနည်းကာ မြေယာများကို ခွဲတမ်းချပေးခဲ့သည် (Conservation Alliance of Tanawthari, 2018)။ ဥပမာအားဖြင့် ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များ၏ စီစဉ်ပေးမှုဖြင့် မိမိတို့နေရပ်သို့ ပြန်လာသူများနှင့် မြေယာပဋိပက္ခများကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဓလေ့ထုံးတမ်းမြေယာအား မြန်မာအစိုးရက တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုခြင်း မရှိသောအခါ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများသည် မြေယာမှတ်ပုံတင်စနစ်အောက်တွင် သင့်လျော်သော မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိသောကြောင့် စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်လာကြရသည်။

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အသွင်ကူးပြောင်းမှုကာလအတွင်း တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ အစိုးရဌာနအများစုသည် တိုင်းဒေသကြီးတွင် အကျိုးစပ်ဆိုင်သူအမျိုးမျိုးနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လုပ်ခြင်းကဲ့သို့သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး အလေ့အကျင့်များကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နေသည်ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။¹ ဥပမာအားဖြင့် တိုင်းဒေသကြီးက ဦးဆောင်သော

1 ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးအချို့က မီဒီယာတွင် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ကြပြီး၊ တနင်္သာရီရှိ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အတူတကွ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နေကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ဤအချက်သည် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် မီဒီယာများနှင့် အင်တာဗျူးမှတစ်ဆင့် သိရခြင်းဖြစ်သည်။

လူထုပူးပေါင်းပါဝင်သည့် သတ္တုတွင်း စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးယန္တရား၊ တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့နှင့် ဆီအုန်းနှင့်ပတ်သက်သော သုံးပွင့်ဆိုင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး/အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တို့ရှိသည်။ သို့သော်လည်း အချို့သော ကိစ္စရပ်များတွင် အစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းမှုများသည် မြေပြင်တွင် အလုပ်မဖြစ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။² ဥပမာအားဖြင့် တနင်္သာရီရှိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (DICA) က ဖော်ပြရာ၌ တိုင်းဒေသကြီးအတွက် ၅ နှစ်တာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မြှင့်တင်ရေးမဟာဗျူဟာကို အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ အကျိုးစပ်ဆိုင်သူများအကြား ညှိနှိုင်းမှုများမှတစ်ဆင့်ရေးဆွဲခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင် အများပြည်သူနှင့် ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများမရှိခဲ့သလောက်ပင်ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းအစား ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများသည် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းအနည်းငယ်နှင့် သီးသန့်ရွေးချယ်ထားသော ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ကိုယ်စားလှယ်များကသာ တက်ရောက်ခွင့်ရှိခဲ့ပြီး အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။³

သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်နှင့် သက်ဆိုင်သော ဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ အရပ်ဘက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသော မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်းကြောင့် အရင်းအမြစ်များကို ရလျှင်ရသလို ထုတ်ယူသုံးစွဲနေကြသလို ဖြစ်နေသည် (Nyein et.al, 2020)။ ဥပမာအားဖြင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်မှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အဓိကအကျိုးစပ်ဆိုင်သူများနှင့် လုံလောက်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု မရှိပဲ ငါးလုပ်ငန်းဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်ကိုတွေ့ရသည်။⁴ ထို့အပြင် အစိုးရ၏ သတင်းအင်တာဗျူးအများစုတွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကို ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အသုံးပြုသော နည်းလမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့၌ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုရသော် ၎င်းကို ဒေသတွင်းရှိ အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝသော၊ အားလုံးပါဝင်သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးလိုအပ်ချက်အဖြစ် ယူဆနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်လာမည့် အခန်းတွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး၏ အဓိကစိန်ခေါ်မှုသုံးခုကိုဖြစ်သော ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများ၊ အမြင်သဘောထားဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် စွမ်းရည်ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို ဖော်ပြထားပါသည်။

2 အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အင်တာဗျူးမှ။

3 AD ၏ နည်းပညာအကြံပေးမှု ပါဝင်စောင့်ကြည့်လေ့လာခဲ့မှုမှ

4 AD ၏ နည်းပညာအကြံပေးသည် “မြန်မာနိုင်ငံရှိငါးလုပ်ငန်းအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဆယ်နှစ် (၂၀၀၈-၂၀၁၈)”ကို အဓိကရေးသားသူဖြစ်သည့် ကိုရင်ငြိမ်းအား အင်တာဗျူးခဲ့ပါသည်။ ကိုရင်ငြိမ်းက ငါးလုပ်ငန်း ဥပဒေပြုရာတွင် ငါးဖမ်းသူများ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ သို့မဟုတ် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ငါးလုပ်ငန်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ကိုင်နေသော ဒေသခံ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းမှ အားနည်းခဲ့ကြောင်း အတည်ပြုခဲ့ပါသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ စံနှုန်းချမှတ်မှုများ

၂၀၁၁ ခုနှစ် နိုင်ငံရေးအသွင်ကူးပြောင်းမှုနောက်ပိုင်းမှစ၍ အများပြည်သူနှင့် အစိုးရအကြား ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးနယ်ပယ်သည် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ကျယ်ပြန့်လာခဲ့သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများတွင် သတင်းအချက်အလက်မျှဝေခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုလက်ကမ်းကြိုဆိုလာသည်။ ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်ရာတွင် အရက်ဘက်လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အခန်းကဏ္ဍကို အစိုးရမှ ပို၍အသိအမှတ်ပြုလာခြင်း၊ အစိုးရ၏ ပြည်သူ့ရေးရာ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထု ပိုမိုသိရှိနားလည်လာခြင်းတို့ ပါဝင်သည် (UNDP, n.d.)။ ထို့ပြင် မြို့နယ်အဆင့်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ပြည်သူနှင့် ပိုမိုထိတွေ့ဆက်ဆံမှု ရှိလာခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ၎င်းတို့၏ လွှမ်းမိုးလာနိုင်မှုနှင့် လွှတ်တော်တွင် တရားဝင်ပါဝင်နိုင်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်းတို့ဖြင့် စသော အချက်များ ထပ်မံထည့်သွင်းနိုင်သေးသည် (Asia Foundation, 2020)။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင်လည်း အလားတူအနေအထားများကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်မှုများမှတစ်ဆင့် လူထုပါဝင်ဘက်လျက်ရေးဆွဲခြင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရမှ ကျေးရွာများနှင့် မြို့နယ်များတွင်ပြုလုပ်သော လူထုအစည်းအဝေးများနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် ကော်မတီများမှ မကြာခဏ ပြုလုပ်သော လူထုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများကို တွေ့ရှိရသည်။ ထို့အပြင် အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ အကျိုးစပ်ဆိုင်သူများသည်လည်း ဒေသတွင်းရှိ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးအပေါ်တွင် အပြုသဘောမြင်ကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများက ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုသည်မှာ (ပြည်သူလူထုနှင့်) အတူတူရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးခြင်းနှင့်ဖြေရှင်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် ဒေသခံပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို အစိုးရမှပိုမိုနားလည်စေရန် ပံ့ပိုးသည်ဟု (အစိုးရက) ထပ်လောင်း ပြောကြားခဲ့ကြပါသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် နောက်ခံအမျိုးမျိုးမှ လာသော လူများ၏ ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးကို နားလည်လာနိုင်သကဲ့သို့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုမှတစ်ဆင့် အများပြည်သူ၏ အသံကိုလည်း ကြားနိုင်သည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် အစိုးရနှင့် ၎င်း၏ နိုင်ငံသားများအကြား ကွာဟမှုကို ကျဉ်းမြောင်းစေ (ပြီးဖြစ်စွာ) နိုင်ပြီး တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း (ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု) စီမံကိန်းများသည် ဒေသခံလူထု၏ လိုအပ်ချက်များ၊ ဆန္ဒများနှင့် ပိုမိုကိုက်ညီမှုရှိလာလိမ့်မည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားထားသည်။^၅

အခြားတစ်ဖက်တွင် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးကို အပြုသဘော မြင်ကြသည်။ လူထုအနေဖြင့် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးမှ တဆင့် အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ နားလည်လာနိုင်သည့်အပြင် ဆွေးနွေးမှုများတွင် ပါဝင်ရန်နှင့် သူတို့၏ အကြံဉာဏ်များကို မျှဝေရန် အခွင့်အလမ်းများလည်း ရနိုင်သည် ဖော်ပြကြသည်။

၅ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ။

ထို့အပြင် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကို တိုးမြှင့်စေပြီး လူထု၏အသံကို နားထောင်ခြင်းအားဖြင့် အစိုးရအပေါ် လူထု၏ ယုံကြည်မှုကို တိုးမြှင့်နိုင်သည်ဟုလည်း ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့ကြသည်။^၆ အထက်ဖော်ပြပါ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ အပြုသဘောဆောင် တိုးတက်မှုများနှင့် ကောင်းမွန်သော အမြင်များရှိသော်လည်း တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ပြည်သူ့ရေးရာ မူဝါဒ လုပ်ငန်းစဉ်များ (နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း) တွင် အများပြည်သူနှင့် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော၊ အားလုံး ပါဝင်သော ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ရန်မူ စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနေသေးသည်။

I ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်ချက်များ

ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများသည် တနင်္သာရီအစိုးရ၏ ပြည်သူလူထုနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုဖြစ်စဉ်အပေါ် သက်ရောက်မှုများ ရှိနေသည်။

တိုင်းပြည်၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း အာဏာမှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအပေါ် များစွာမူတည်နေခြင်းကြောင့် မူဝါဒအချို့ကို ပြောင်းလဲရန် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရတွင် အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။ ဒေသခံများသည် ဤကိစ္စတွင် သူတို့၏ အသံများကို နားမထောင်ဟု အထင်ရှိကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ အမှန်တကယ်တွင် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမှာ အကန့်အသတ်ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေသခံများအနေဖြင့် ဤအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို ရှင်းလင်းစွာနားမလည်သောအခါ တင်းမာမှုများ ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည် မူဝါဒဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းမဟုတ်ကြောင်း လူထုက ထင်မြင်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ အများပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း အစည်းအဝေးများတွင် ပါဝင်သော်လည်း သူတို့တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်သော အာဏာမရှိ၊ အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ချက်များသည်လည်း သူတို့၏ အမြင်များကို ထင်ဟပ်ခြင်းမရှိဟု ထင်မြင်ယူဆကာ ကျေနပ်အားရမှု လျော့နည်းလာသည်။^၇ ဥပမာ ဒေသတွင်းရှိ ပြဿနာများစွာ (အထူးသဖြင့်မြေယာပြဿနာများ) သည် အငြင်းပွားဖွယ်ရာဖြစ်ပြီး၊ အများပြည်သူနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသောအခါ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများသည် ထိုကိစ္စရပ်များကို အလေးထားဆွေးနွေးရန် စိတ်အားထက်သန်ကြသည်။ သို့သော် ဆွေးနွေးမှုများတွင် ပါဝင်သည့်တိုင် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရသည်သာလျှင် နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ပြီး ပြည်သူများ၏ အမြင်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည် မဟုတ်ဟု ထင်မြင်ယူဆကြသောကြောင့် ထွက်လာသောရလဒ်များနှင့် ပတ်သက်၍လည်း မကြာခဏမကျေမနပ် ဖြစ်ကြသည်တွေ့ရသည်။

ဤကဲ့သို့ ဗဟိုချုပ်ကိုင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းဆိုင်ရာ အကန့်အသတ်များအပြင် တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး၌ မူဝါဒအသစ်များ ရေးဆွဲရာတွင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးကို တွေ့ရခဲသည်။ ကွဲပြားခြားနားသောအမြင်များနှင့် ပြည်သူလူထု၏ အသံများကို ကြားသိနိုင်ရန်အတွက် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ အချို့သော ဌာနများသည် အများပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှု

၆ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ။

၇ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ။

များစွာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဥပမာ ဘတ်ဂျက်ဌာနသည် လွှတ်တော်အမတ်များနှင့် ပူးပေါင်း၍ ပြည်သူ့ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများကို နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့သော ပြည်သူ့ဆွေးနွေးပွဲများအပြင် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ၊ ဥပမာအထူးစီးပွားရေးဇုန် (SEZ) များအတွက် အများပြည်သူနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။^၈ သို့သော် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခုမှာ ထိုကဲ့သို့သော ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့်မှ ဦးဆောင်သော စီမံကိန်းများအဖြစ် များပြီး တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် လက်တွေ့တွင် ပါဝင်မှုနည်းသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်ပေးခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့အပြင် အများပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု အများစုသည် မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၏ ပင်ကိုယ်ပါပြီးသား အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပုံမှန်နှင့် သတ်သတ်မှတ်မှတ် လုပ်ရမည့် လုပ်ရမည့် ကိစ္စရပ်တစ်ခုဆိုသည်ထက် စီမံကိန်း၏ လိုအပ်ချက်များအပေါ် မူတည်လုပ်ဆောင်သည်ကို တွေ့ရသည်။^၉ တနည်းအားဖြင့် ဤအချက်သည် ပြည်သူလူထု၏ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ (နှင့်အခြားသော နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများ) အပေါ် ယုံကြည်မှုကို လျော့နည်းစေနိုင်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အဓိပ္ပါယ်ရှိသော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်စဉ်ကို နှောင့်နှေးစေနိုင်သည် ဟုယူဆနိုင်ပါသည်။

နိုင်ငံရေးအတားအဆီးများအပြင် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများ - အလျားလိုက်နှင့် ဒေါင်လိုက်ညှိနှိုင်းမှု - သည်လည်း တိုင်းဒေသကြီးတွင် အရေးကြီးပေသည်။ အချို့သော အစိုးရဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ဌာနများအကြားနှင့် ဌာနအတွင်း၌ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု (နှင့်ပေါင်းစည်းမှု) တိုးတက်အောင်လုပ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။ ဤအချက်သည် ပြည်သူလူထုနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုကို အကန့်အသတ်များရှိနိုင်ပြီး ရပ်ရွာလူထုထံမှ သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မှုကို အကန့်အသတ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် တစ်ခါတစ်ရံ အစိုးရဌာနများနှင့် ဒေသခံများအကြားလည်း နားလည်မှုလွဲမှားစေနိုင်သည်။^{၁၀} အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ပြည်သူလူထုပါဝင်သော ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းမှလွဲ၍ တိုင်းဒေသကြီးတွင် သတင်းအချက်အလက်များ ရယူပိုင်ခွင့်သည် အကန့်အသတ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်ဟုလည်း တွေ့ရှိရသည်။^{၁၁}

အမြင်သဘောထားဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်ချက်များ

တိုင်းဒေသကြီး၏ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဖြစ်စဉ်၌ အားလုံးပါဝင်မှုအပိုင်းသည် အားနည်းနေသေးသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

အချို့သော ပြည်သူလူထုနှင့် ညှိနှိုင်းသည့် အစည်းအဝေးများတွင် မီဒီယာများကိုသာလျှင် မေးခွန်းများ မေးခွင့်ပြုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဒေသခံများနှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများသည် အစည်းအဝေး၏ ခေါင်းစဉ်နှင့် မကိုက်ညီသော မေးခွန်းများမေးမည်ကို အစိုးရက

၈ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ။

၉ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ။

၁၀ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ။

၁၁ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ။

စိုးရိမ်သောကြောင့်ဟု သိရသည်။¹² ထို့ကြောင့် အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်များသည် အကန့်အသတ် ရှိခဲ့သည်။ အင်တာဗျူးတစ်ခုတွင် ၎င်းကို “အကျိုးစပ်ဆိုင်သူ တွေ (ဆိုလိုသည်မှာ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်သူများ (သို့) တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်များ/ ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ) နဲ့ မီဒီယာတွေသာ သူတို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာ မေးခွန်းမေးမြန်းခွင့်နဲ့ အဖြေ တောင်းခွင့်ရှိတယ်။ ဒေသခံတွေက စကားပြောဆိုခွင့်ကို မရှိဘူး။ နားထောင်ရုံ သက်သက်ပဲ” ဟု ပြောဆို ခဲ့သည်။¹³

ထို့ပြင် တိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြည်သူလူထုနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုရေချိန် နိမ့်နေသေးသည်ကို တွေ့ရှိ ရသည်။ ပြည်သူလူထုနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာ၌ သတင်းအချက်အလက်ပေးရုံမျှ ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ရပ်ရွာအဆင့်တွင် လူထုပါဝင်မှုသည် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရှိနေသေးသဖြင့် အစိုးရ အနေဖြင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏အသံကို အနီးကပ်နားထောင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။ အခြား တစ်ဖက်တွင်လည်း လက်ရှိ၌ အများပြည်သူအား အမှန်တကယ် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပေးအပ် ထားသည့် ဥပမာအနည်းငယ် ရှိသည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားကြသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းကို များသောအားဖြင့် ဦးစီးဌာန သို့မဟုတ် တာဝန်ရှိသူများက ပြုလုပ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း လုပ်ငန်းစဉ် တွင် ဒေသခံများပါဝင်ရန်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်ဟုလည်း အလေးအနက် ပြောကြား ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေသခံများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ နည်းပါး ပြီး ပဋိပက္ခများကို ဦးတည်စေနိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။¹⁴

စီမံကိန်းများ (သို့မဟုတ် ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်)နှင့် ပတ်သက်၍ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အပိုင်း သည်လည်း တိုင်းဒေသကြီးအတွက် နောက်ထပ်စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အစိုးရ သည် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ရပ်ရွာလူထုခေါင်းဆောင်များမှတစ်ဆင့် အများပြည်သူနှင့် ဆက်သွယ်လေ့ရှိသည်။ သို့သော် သတင်းအချက်အလက်များသည် တစ်ခါတစ်ရံ ဝေးလံခေါင်ဖျားဒေသ များသို့ မရောက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် အချို့ဖြစ်ရပ်များတွင် အများပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း မှုများကို အလှမ်းနီးသော ထိခိုက်မှုနည်းသော ဒေသများ၊ ဥပမာမြို့ပြနှင့် နီးသောကျေးရွာများနှင့် လုပ်ဆောင်ပြီး တိုက်ရိုက်သက်ရောက်သောဒေသများကို ချန်ထားခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။¹⁵ တစ်ခါတစ်ရံ စီမံကိန်းဒေသများသို့ ရောက်အောင်မသွားခြင်း၊ မြို့နှင့်အလွန်ဝေးသော စီမံကိန်းဒေသများ မှလူများကို ဖိတ်ကြားခြင်းမရှိဘဲ မြို့တော်ခန်းမတွင် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်သည်ကိုတွေ့ရသည်(Dawei Watch, 2020)။ ထို့ပြင် ဒေသခံများအနေဖြင့် မြေယာဥပဒေများ၊ သဘာဝ သယံဇာတကိစ္စရပ်များစသည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတိကျသော သတင်းအချက်အလက် များကို ရရှိရန် အခက်တွေ့နေဆဲဖြစ်သည်ဟုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အတူ ရှင်းလင်းလင်းနှင့် တသမတ်တည်း မရှိသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အလေ့အကျင့်များနှင့်ပတ်သက်လာလျှင်လည်း အခက်အခဲများ ရင်ဆိုင်ကြရသည်ကို ပြောကြသည်။¹⁶ အခြားတစ်ဖက်တွင် အစိုးရအရာရှိများ/ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများသည် အများပြည်သူနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရန်၊ အများပြည်သူအားရှင်းလင်းသည့် သတင်းအချက်အလက်ပေးရန် ဆိုသည့် ၎င်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍကို နားလည်ထားမှု အားနည်းကြောင်း

12 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ
13 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ
14 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ
15 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ
16 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ

ဖော်ပြကြသည်။ ထို့အပြင် တခါတရံတွင် သူတို့သည် အများပြည်သူအတွက် သက်ဆိုင်ရာ၊ စိတ်ချရပြီး လုံလောက်သော သတင်းအချက်အလက်အစား သတင်းအချက်အလက်များကို အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ပေးကြသည်ကိုတွေ့ရသည်။¹⁷

I စွမ်းရည်ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများ

တိုင်းဒေသကြီးတွင်း၌ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည်ကို မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အစိုးရဌာနများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မှာ အားနည်းကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားကြသည်။¹⁸ ဥပမာအားဖြင့် ဒေသခံပြည်သူများက အားတက်သရော ဆွေးနွေးမှု မရှိသောကြောင့် အစိုးရအနေဖြင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ရလဒ်များ ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရာတွင် စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်နေရသည်ကို တွေ့ရသည်။¹⁹ ထို့ပြင် အစိုးရသည် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အခြားအကျိုးစပ်ဆိုင်သူများနှင့် မိတ်ဖက်ပြုပြီး လူထုဆိုင်ရာအစည်းအဝေးများ ကျင်းပသည်။ သို့သော် သွားလာရခက်ခဲခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်ရရှိမှု နှောင့်နှေးခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် ပါဝင်နိုင်ရန် အခက်အခဲရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် အစည်းအဝေးများကို အချိန်အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့်လည်း ဒေသခံများသည် ဆွေးနွေးမှုများတွင် အပြည့်အဝ မပါဝင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။ ၎င်းအပြင် နေရာအကန့်အသတ်ရှိခြင်း၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှု အစည်းအဝေးများ၏ သွားလာရေးအတွက် ကုန်ကျ စရိတ်သည်လည်း ထိုကဲ့သို့သော လူထုအစည်း အဝေးများကို တက်ရောက်ရန် ဆန္ဒရှိသူအချို့အတွက် အကန့်အသတ် ဖြစ်နေသည်ဟု ပြောကြသည်။ ဥပမာ အချို့သောကိစ္စရပ်များ (တွေ့ဆုံမှုများ) တွင် အစိုးရအရာရှိများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဒေသခံ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မီဒီယာအဖွဲ့အစည်းများအား အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန် ဦးစားပေးထားပြီး ဒေသလူထုကိုမူ အရေးကြီးသော ဆွေးနွေးမှုများမှ ဖယ်ထုတ် ချန်လှပ်ထားသည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။²⁰

အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း မူဝါဒဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူလူထု၏ ပါဝင်မှုအား ကန့်သတ်ထား ခဲ့သော နိုင်ငံရေးနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကြောင့် ပြည်သူလူထုသည် မူဝါဒရေးရာ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အစိုးရထံမှ သတင်းအချက်အလက်တောင်းခံခြင်းတွင် အကျွမ်းတဝင်မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

17 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်းမှ

18 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ

19 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ

20 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ

ထို့ပြင် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များသည် အစိုးရအား ကိုယ်စားပြုအရေးဆိုရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်စား တာဝန်ခံရ/ကိုယ်စားပြုရသည်။ ထို့နောက် ဆွေးနွေးခဲ့သော အသေးစိတ် အချက်အလက်များကို ဒေသခံ လူထုအား ပြန်လည်အစီရင်ခံတင်ပြရသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ထဲမှ အများစုသည် ပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ နားမလည်သောကြောင့် ဒေသခံများအား ကောင်းစွာရှင်းပြနိုင်ရန် အခက်အခဲကြုံကြရ သည်ကိုတွေ့ရသည်။²¹

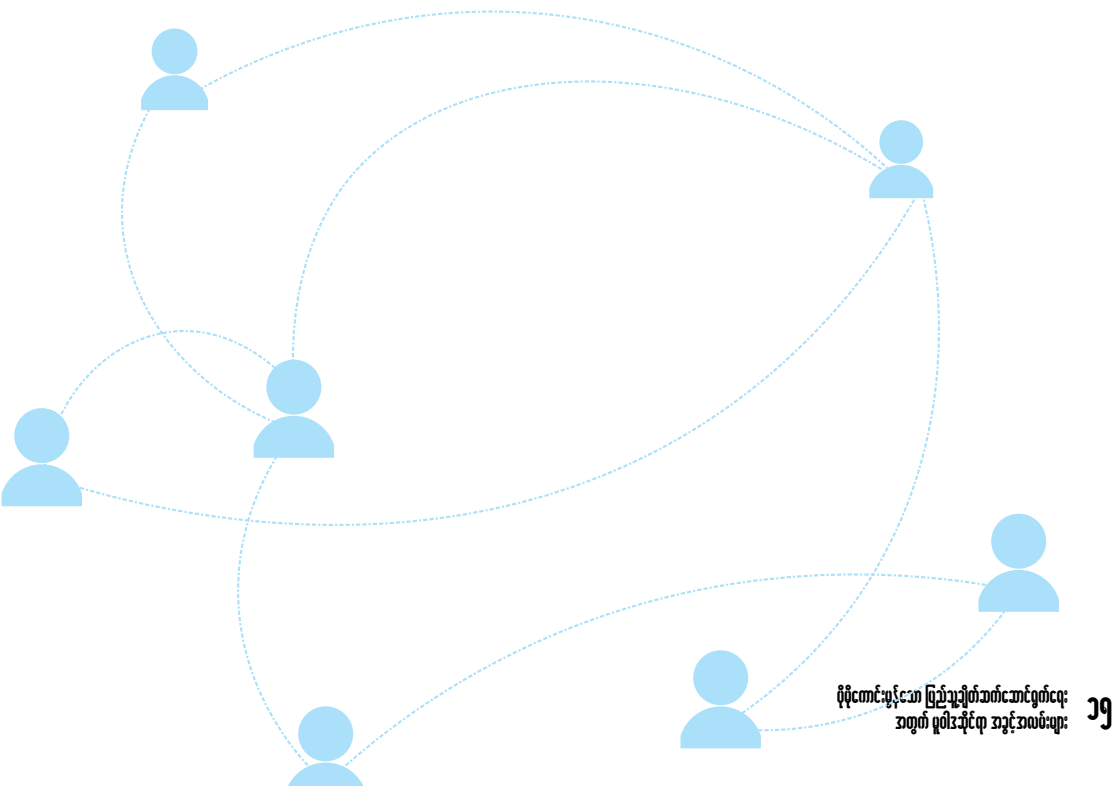
ထို့ပြင် စွမ်းရည်ဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုသည် အစိုးရတွင် မဟာဗျူဟာများ၊ အခြေခံမူဘောင်များမရှိခြင်းနှင့် အပြန်အလှန်ဆက်စပ်နေသည်ဟုဆိုနိုင်၍ ဤအချက်သည် အဓိပ္ပါယ်ရှိသော၊ အားလုံးပါဝင်သော ပြည် သူချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးရှိလာစေရေးကို အားနည်းစေနိုင်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ပြည်သူလူထု အနေဖြင့် လက်ရှိကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများကို ပိုမိုနားလည်သဘောပေါက်လာပါက ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရန် မကြာခဏတောင်းဆိုတတ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် အစည်းအဝေး၌ စကားပြောဆိုရန် အချိန်လုံလောက်လောက်မရှိခြင်း (နှင့် အစည်းအဝေး တစ်ခုလုံးအတွက် အချိန်မ လုံလောက်ခြင်း)ကြောင့် ၎င်းတို့သည် အစည်းအဝေးနှင့်ပတ်သက်၍ မကြာခဏ မကျေနပ်မှုများဖြစ်လာ ကြသည်။²²

၎င်းအပြင် အစိုးရအနေဖြင့် အများပြည်သူအတွက် သတင်းအချက်အလက်များကို အလွယ်တကူ ရယူ အသုံးပြုနိုင်အောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသလားဆိုသည်မှာ မသေချာသေးပေ။ အစိုးရမှ နည်းလမ်းတကျ သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေမှု အားနည်းခြင်းသည် ဒေသတွင်း၌ အဖြစ်များသည်ကို တွေ့ရသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုလိုသည်မှာ အများပြည်သူအတွက် သတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမီရေးမှာ စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဝေးလံခေါင်သီသော ဒေသများမှ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများအတွက် ပို၍ပင်ခက်ခဲ သည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။ ဤစိန်ခေါ်မှုကို ကျေးလက်ဒေသနှင့် ဝေးလံခေါင်သီသော ဒေသများတွင်သာ မက မြို့ပြအခြေအနေများတွင် တွေ့မြင်ရသည်ဟု ပြောဆိုချက်များကို တွေ့ရှိရသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပြည်သူ့အစည်းအဝေးများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်သည် အဆိုပါအစည်းအဝေးများ ပြီးဆုံးပြီး နောက်တွင်သာ ပြည်သူများထံသို့ ရောက်ရှိသည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။²³

21 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူးမှ
22 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် အင်တာဗျူးမှ
23 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် အင်တာဗျူးမှ

နိဂုံး

စီမံကိန်းသို့မဟုတ်မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များ (နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း)အား အစီအစဉ်ဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို အစိုးရတစ်ခုတည်းကသာ ဆောင်ရွက်၍မရသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ စီမံကိန်းတစ်ခုသို့မဟုတ် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်သည် အများပြည်သူပါဝင်မှုမရှိဘဲ အောင်မြင်ရန် ခက်ခဲပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသည် အစိုးရနှင့် ပြည်သူလူထုအကြား ဆက်ဆံရေးကို တိုးတက်စေရန်နှင့် ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်ရန်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ပြည်သူလူထု၏ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများအပေါ် ယုံကြည်မှုကို မြှင့်တင်ရာတွင် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၌ ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးတွင် အပြုသဘော ဆောင်သော တိုးတက်မှုများကို မြင်တွေ့ရသော်လည်း ပိုကောင်းအောင်လုပ်ရန်နှင့် အားဖြည့်ရန် လိုအပ်နေသေးသည်။ ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဒီမိုကရေစီဆန်သော အလေ့အကျင့်များကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်သည့် တနင်္သာရီအစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှုအရည်အသွေးကို မြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းတွင် လုပ်စရာများစွာ ရှိနေပါသည်။ အများပြည်သူမူဝါဒချမှတ်ရာတွင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးသာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ တည်ရှိနေခဲ့သော ဒီမိုကရေစီလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်လိမ့်မည်။ အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးကိုမြှင့်တင်ရာတွင် အရက်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသခံလူထုများ အပါအဝင် အကျိုးစပ်ဆိုင်သူများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လိုအပ်ပါသည်။ ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ ပြည်သူလူထုအား တိုင်းဒေသကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တွင် လွှမ်းမိုးနိုင်လာစေရန်နှင့် ပါဝင်နိုင်လာစေရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရန် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ နိုင်ငံရေးဆန္ဒ ပို၍ပင်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝသော၊ အားလုံးပါဝင်သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဖြစ်ပေါ်စေရန် မူဝါဒဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များ

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြည်သူလူထု၏ ပါဝင်မှု ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အနေဖြင့် အောက်ပါမူဝါဒရွေးချယ်မှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။

က) တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ တာဝန်ဝတ္တရားဆိုင်ရာ နယ်ပယ်ကို ရှင်းလင်းအောင်ဖော်ထုတ် ချဲ့ထွင်ပါ

ပြည်သူနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး ပိုကောင်းလာစေရန် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအနေဖြင့် နယ်ပယ် အသီးသီးတွင် ဆောင်ရွက်ရသော အခန်းကဏ္ဍများကို ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ချဲ့ထွင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့နောက် ထိုအခန်းကဏ္ဍများကို အပြည့်အဝ အသုံးပြုပြီး ချဲ့ထွင်သင့်သည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ရာတွင် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရသည် ၎င်းအောက်ရှိ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချထားသည့် အဖွဲ့ အစည်းများ ဥပမာ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့(DAO)နှင့် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဇယား (၂) အရ အခြား ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချထားသည့် ကဏ္ဍများကို အလေးထားလုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းဟာ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း၌ အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝသော ပြည်သူ လူထုပါဝင်မှုအတွက် လမ်းကြောင်းများ ဖန်တီးနိုင်မည်။ ထို့အပြင် တနင်္သာရီအစိုးရသည် ပြည်ထောင်စု အစိုးရနှင့် ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းခြင်းကို အားကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ပြည်ထောင်စု၏ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် တိုင်းဒေသကြီး မူဝါဒရေးဆွဲခြင်းတို့တွင် ပိုမိုပါဝင်လာစေခြင်း သည်လည်း တိုင်းဒေသကြီးအတွက် များစွာအကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေပါမည်။

ခ) အဆင့်ဆင့်တွင် ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ခိုင်မာပါစေ

ဒေါင်လိုက်နှင့် အလျားလိုက်ကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု (နှင့်မူဝါဒပေါင်းစည်းခြင်း)ကို ပိုမို ခိုင်မာအောင်လုပ်အောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့် မူဝါဒချမှတ်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင် လာလျှင် ဥပမာအားဖြင့် ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအကြား ဒေါင်လိုက်ချိတ်ဆက် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုလိုအပ်သည်။ သို့မှသာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အနေဖြင့်လည်း မူဝါဒရေးဆွဲ ခြင်းနှင့် ပြန်လည်သုံးသပ်မှုလုပ်ရန်အတွက် အချိန်လုံလုံ လောက်လောက်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုအဆင့်အား လက်တွေ့ဆန်သော၊ တိုင်းဒေသကြီး၏အနေအထားနှင့်ကိုက်ညီသော၊ အကြံပြုချက်များကို ပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်မူဝါဒများကိုလည်း ဒေသန္တရ အဆင့်နှင့်ကိုက်ညီအောင် ပြုလုပ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ဤကွာဟချက်ကို တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အနေဖြင့် အလေးထား စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း အလျားလိုက် ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းမှုကို တိုးတက်အောင် လုပ်သင့်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဤကိစ္စတွင် လက်ရှိကော်မတီများကို အသုံးပြုလုပ်ပတ်စေခြင်းအပြင် လစဉ် ဌာနဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးအသစ်များကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အေဂျင်စီများအကြား သတင်းအချက်အလက် ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သကဲ့သို့ ဌာနများအကြား နားလည်မှု လွှဲမားခြင်းများကိုလည်း လျော့နည်းစေနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် လက်ရှိလမ်းညွှန်ချက်များ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လိုက်နာခြင်း သို့မဟုတ် ကျင့်သုံးခြင်းသည် ဌာနတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ထပ်နေမှုကို လျှော့ချရန်နှင့် အများပြည်သူ၏ လိုအပ်ချက်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်ရန်အတွက် နောက်ထပ်နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဂ) ပြည်သူ့ရေးရာ မူဝါဒဖြစ်စဉ်များတွင် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး အခန်းကဏ္ဍအား ထည့်သွင်းပါ

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး အခန်းကဏ္ဍသည် စီမံကိန်းလိုအပ်ချက်အရ လုပ်ဆောင်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ တိုင်းဒေသကြီးတွင်းရှိ မူဝါဒချမှတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် နဂိုပါပြီးသား အဓိကအစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ် (နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း) အားလုံးတွင် အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝသော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး ရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် တာဝန်မရှိ၊ ပုံစံတကျ၊ စနစ်တကျဖြစ်သော လုပ်ငန်းစဉ် ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အများပြည်သူအတွက် သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှုနှင့် လက်လှမ်းမီနိုင်မှုကို သေချာစေခြင်း၊ လူထု၏အသံများနှင့် စိုးရိမ်မှုများကို နားထောင်ခြင်း၊ အများပြည်သူ၏ စိုးရိမ်မှုများကို လျှော့ချရန်နှင့် ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်နိုင်ရန် အစိုးရနှင့် ရပ်ရွာလူထုအကြားတွင် အလေးအနက်ထား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများကို ပြုလုပ်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ဤသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် တစ်နည်းပြောရလျှင် ပြည်သူ့လိုအပ်ချက်ကို မဆိုင်းမတွ ဖြေရှင်းပေးသော၊ တာဝန်ခံမှုရှိသည့် အစိုးရဖြစ်ရန် မြှင့်တင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဃ) ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် စွမ်းရည်များကို မြှင့်တင်ပါ

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဆက်စပ်သော စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား စနစ်တကျအကဲဖြတ်လေ့လာသင့်ပြီး ထိုအကဲဖြတ်ချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးသင့်ပါသည်။²⁴ ဥပမာအားဖြင့် ဆွေးနွေးမှုများအား ကမကထပြုလုပ်ခြင်း၊ စေ့စပ်ဖြန့်ဖြေခြင်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်များကဲ့သို့သော ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ စွမ်းရည်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးသင့်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ ဆက်ဆံရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွက်၎င်းတို့၏ နေ့စဉ်အလုပ်တွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများသည် အစိုးရအရာရှိများအတွက် ထိုကဲ့သို့သော စွမ်းရည်နှင့် ပတ်သက်၍ လေ့ကျင့်ကြားရာတွင် အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာ အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများသည် အစိုးရနှင့် ပြည်သူလူထုအကြား ဆက်ဆံရေး လွယ်ကူချောမွေ့စေရန်နှင့် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူလူထုပါဝင်မှုကို အားပေးရန်အတွက် ပေါင်းကူးတံတားအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

24 anotherdevelopment.com တွင် ထိရောက်သော ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဖြစ်လာအောင် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နိုင်သော နည်းလမ်းများကို ရှုပါ။

င) ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကိုတိုးမြှင့်ရန် အခင်းအကျင်းမျိုးစုံနှင့် နည်းလမ်းမျိုးစုံကို အသုံးပြုပါ

ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး မဟာဗျူဟာကို ရေးဆွဲသင့်ပါသည်။ ပထမအချက်အနေဖြင့် အများပြည်သူအတွက် ရင်းမြစ်ပေါင်းစုံမှ ဆီလျှော်သော၊ ယုံကြည်စိတ်ချရသော သတင်းအချက်အလက်များကို လက်လှမ်းမီမှုနှင့် ရရှိနိုင်မှုကို သေချာစေရန် ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသတွင်းရှိ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုအားလုံးကို တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဒေသခံဘာသာစကားများနှင့် ထုတ်ဝေခြင်း၊ ICT (သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ) ပလက်ဖောင်းများဖြစ်သော ဝက်ဘ်ဆိုက်များ၊ ဖေ့စ်ဘွတ် စသည်တို့ကို အသုံးပြုခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ပလက်ဖောင်းများ ဖြစ်သော ဥပမာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးများ၊ ဒေသခံ အရပ်ဖက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ ကွန်ယက်စသည်တို့ကို အသုံးပြုဖြန့်ဝေခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

ထို့နောက်တွင် ဆက်သွယ်ရေးအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲနိုင်ပါသည်။ ထိုဆက်သွယ်ရေးအစီအစဉ်တွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

- သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်မီဖြန့်ဖြူးနိုင်ရန်နှင့် ပုံနှိပ်မီဒီယာတွင် တွေ့ရလေ့ရှိသည့် ဘာသာစကားနှင့် စာတတ်မြောက်ရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် ဒေသခံ ရေဒီယို အသံလွှင့်ဌာနများ (FM ရေဒီယို) ကို တည်ထောင်ခြင်း။
- တယ်လီဖုန်းကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အခြားအလားအလာရှိသော မိတ်ဖက်အဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်း၍ စာတိုပို့(SMS)စနစ်ကို အခြေခံသော ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကို စတင်ရန်၊ ထိုစနစ် အသုံးပြု၍ ဥပဒေများ၊ အစိုးရအစီအစဉ်များ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သတိပေးချက်များနှင့် အခြားသော သတင်းစကားများကို ပေးပို့ခြင်း။
- တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ လက်ရှိဝက်ဘ်ဆိုက်ကို ရိုးရှင်းသောဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းများ၊ ဆက်သွယ်ရမည့်လိပ်စာနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်သည့် အချိန်ကာလ စသည့်အချက်များပါဝင်သော အရာရှိများအား ဆက်သွယ်နိုင်မည့် လမ်းညွှန်၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ပတ်သက်သောစာရင်းအင်းများ၊ နှစ်အလိုက်ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ၊ ရရှိနိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ထိုဝန်ဆောင်မှုများကို မည်သို့သုံးနိုင်ကြောင်း စသည့် သတင်းအချက်အလက်များပါအောင် ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း။
- ရရှိနိုင်သည့် အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများ၊ ၎င်းတို့ကိုအသုံးပြုပုံ၊ ဆက်သွယ်ရမည့်သူ စသည်တို့ကို အများပြည်သူအား သတင်းအချက်အလက်ပေးရန်အတွက် လမ်းညွှန်စာအုပ် ဖန်တီးခြင်း။
- ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းတစ်ခုစီတွင် ဒေသဆိုင်ရာအခင်းအကျင်းနှင့် ကိုက်ညီသော ဘာသာစကားများကို ထည့်သွင်းခြင်း။
- ရပ်ရွာလူထုအစည်းအဝေးများ၊ ပုံနှိပ်မီဒီယာနှင့် ရေဒီယိုစသည်တို့ကို ပြန့်ကြဲနေထိုင်နေသော ကျေးလက်နေပြည်သူများထံ ရောက်ရှိရန်အတွက် အသုံးဝင်ဆုံး နည်းလမ်းများအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း (Another Development, 2019)။²⁵

25 ဆက်သွယ်ရေးမဟာဗျူဟာများနှင့်ပတ်သက်သည့် လေ့လာမှုများကို www.anotherdevelopment.com တွင် ရှိပါ။

အများပြည်သူနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန်အတွက် လူထုနှင့် မည်သည့်အချိန်တွင်၊ မည်သို့ ဆက်ဆံရမည် ကဲ့သို့သော လမ်းညွှန် သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အစီအစဉ်များရေးဆွဲ သတ်မှတ်သင့်ပါသည်။ ၎င်းတွင် လာမည့် ၆ လ မှ ၁၂ လအတွင်း လူထုညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်းအတွက် စီစဉ်ခြင်းနှင့် ထိုအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်မည့် အကျိုးစပ်ဆိုင်သူများအား ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင် ဌာနအတွင်း၌လည်း ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးအဖွဲ့များကို ခန့်ထားနိုင်ပါသေးသည်။ ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ ဒေသတွင်းရှိ ပြည်သူလူထု၏ အသံကိုကြားနိုင်စေရန်နှင့် ဒေသ၏ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ထိုအသံများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်စေရန်အတွက် ဒေသတွင်းရှိ အများပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းတွင် အားလုံးပါဝင်ခွင့်ကို အလေးထား ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးအခြေအနေ အဆင့်အတန်း မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများတွင် အားလုံးပါဝင်ခွင့်ရအောင် ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် အများပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများတွင် ဒေသခံအရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအား နေရာပေးသင့်ပါသည်။

ပြည်သူ့တွေ့ဆုံပွဲများ/ မြို့တော်ခန်းမတွေ့ဆုံပွဲများ (ဥပမာ - လစဉ်ပြုလုပ်ခြင်း)၊ ပုံမှန် (သုံးလတစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် နှစ်စဉ်) သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်း အလေ့အကျင့်များ၊ အကြံပြုချက်များ ရယူခြင်းနှင့် ထိုအကြံပြုချက်များကို ပြန်ကြားခြင်းများ၊ ပြည်သူ့လူထုနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များတွင် ပါဝင်ခြင်းစသည့် ပြည်သူ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။²⁶ ထို့အပြင် ဌာနများအားလုံးမှ အများပြည်သူဆိုင်ရာ မေးခွန်းများနှင့် စိုးရိမ်မှုများကို တုန့်ပြန်ဖြေကြားပေးသော ပြည်သူ့ဖွဲ့ရပ်များ သို့မဟုတ် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို တိုင်းဒေသကြီးအနှံ့အပြားတွင် ကျင်းပနိုင်ပါသည်။²⁷ ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ ပြည်သူနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်များသည် အစိုးရနှင့် ၎င်း၏ ဒေသခံလူထုအကြား အလေးအနက်ထားအပြန်အလှန် ဆွေးနွေးမှု/ ဆက်သွယ်မှုကို ဖြစ်စေသော အလေ့အကျင့်ဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

26 တိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြည်သူလူထုပါဝင်သော ဘတ်ဂျုတ်ရေးဆွဲခြင်းသည် ယနေ့အချိန်ထိ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူပါဝင်ခြင်းကို အားပေးသည့် ဥပမာကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

27 AD မှ အစိုးရနှင့်ပြုလုပ်ခဲ့သော ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲများအရ ဤသို့သော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို ယခင်ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးသည်ဟု သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအရာများကို တိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြန်လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- Alemanno, A. (2015). Stakeholder Engagement in Regulatory Policy, in OECD Regulatory Policy Outlook.
- Another Development. (2019). Informing and Engaging the Public: Improving Local Governance and Empowering Communities in Kayin State and Tanintharyi Region. Report. Yangon: Myanmar.
- Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. Journal of the American Institute of planners, 35(4), 216-224.
- Asia Foundation. (2020). Strengthening Subnational Civic Engagement in Myanmar.
- Batcheler, R. (2018). State and Region Governments in Myanmar. The Asia Foundation. Yangon: Myanmar.
- Conservation Alliance of Tanawthari. (2018). Our Forest, Our Life: Protected Areas in Tanintharyi Region must respect the rights of Indigenous peoples, Conservation Alliance of Tanawthari (CAT), Dawei, Tanintharyi.
- Creighton, J. L. (2005). The public participation handbook: Making better decisions through citizen involvement. John Wiley & Sons.
- Dawei Watch. (2020, January 29). ထားဝယ်စီမံကိန်းနယ်မြေတွင် ပြည်သူ့ ကြားနာပွဲ လုပ်ပေးပါ. <http://www.daweivatch.com/2020/01/29/news/22068/>.
- DICA. (2020). 2020-2025 Investment Promotion Strategy for Tanintharyi Region 2020. Unpublished consultation paper by Transnational Institute (TNI), Directorate of Investment and Companies Administration (DICA), Tanintharyi, Ministry of Planning, Finance and Industry, The Republic of the Union of Myanmar.
- Holmes, B. (2011). Citizens' engagement in policymaking and the design of public services. International Association for Public Participation-IAP2. (n.d.). The Spectrum of Public Participation. Available online at https://cdn.ymaws.com/www.iap2.org/resource/resmgr/pillars/Spectrum_8.5x11_Print.pdf
- Katsonis, M. (2019). Designing effective public engagement: the case study of Future Melbourne 2026. Policy Design and Practice, 2(2), 215-228. doi: 10.1080/25741292.2019.1621032
- Local Network of Tanintharyi Civil Society. (2016). Green Desert: Communities in Tanintharyi renounce the MSPP Oil Palm concession, Local Network of Tanintharyi Civil Society, Dawei, Tanintharyi.
- Nyein, Y. et.al. (2020). Ten Years of Fisheries Governance Reforms in Myanmar (2008-2018), Living with Myanmar Update (2020), National University of Australia, Canberra, Australia.
- Shift. (2013). Conducting Meaningful Stakeholder Consultation in Myanmar, Shift, New York, USA.
- UNDP. (n.d.). Democratic Governance in Myanmar: Current Trends and Implications. Yangon, Myanmar: UNDP Myanmar
- Woods, K. (2011). 'Ceasefire capitalism: military-private partnerships, resource concessions and military-state building in the Burma-China borderlands', Journal of Peasant Studies, vol. 38, no. 4, October, pp. 747-770.

Designed by Ying Tzarm

yingtzarm.design

[YTZgraphic](#)

Another Development (AD) အဖွဲ့ကို ထိရောက်မှုရှိသော ပြည်သူ့ရေးရာ မူဝါဒ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်ခြင်းဖြင့် မြန်မာ နိုင်ငံအတွင်း ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည့် ပြဿနာရပ်များနှင့် ပဋိပက္ခများအား ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် အနေဖြင့်ပါဝင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘက်မလိုက်၊ အကျိုးအမြတ်မယူသော မူဝါဒဆိုင်ရာ သုတေသနပြုစုသည့် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

 www.anotherdevelopment.org

 [@anotherdevelopmentAD](https://www.facebook.com/anotherdevelopmentAD)

www.npaid.org

[@npa.myanmar](https://www.facebook.com/npa.myanmar)